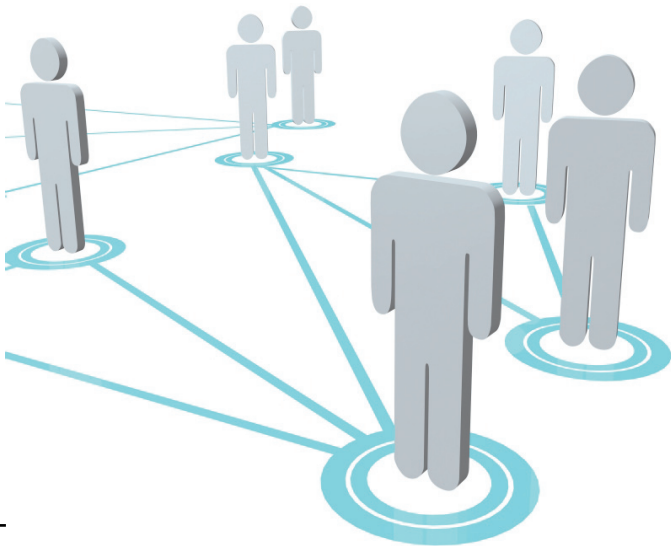

Fundusze Strukturalne

dla małopolskich spółdzielni socjalnych

Spis treści

I. Zamiast wstępu	7
II. Możliwości finansowania spółdzielni socjalnych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	11
III. Przykłady dobrych praktyk	
1. „Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej - Etap I”	
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie	17
2. „Aktywizacja, Biznes, Coaching - ABC Gospodarki Społecznej”	
- „Stopil” Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych	24
3. Małopolskie Centrum Ekonomii Społecznej	
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	28
4. Aktywni w Ekonomii Społecznej	
- Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych „BIS” z Krakowa.....	31
IV. Inne formy finansowania spółdzielni socjalnych	
1. Małopolski Regionalny Program Operacyjny	
- Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.....	39
1. Zakładamy spółdzielnię socjalną	
- Grodzki Urząd Pracy w Krakowie.....	42

I. Zamiast wstępu

Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy – dobrowolne zrzeszenie Spółdzielni.

Zamiast wstępu

Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy wspiera polską spółdzielczość już od 18 lat. Dziś zrzesza już prawie 300 małych i średnich przedsiębiorstwach spółdzielczych.

Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy jest członkiem Krajowej Rady Spółdzielczej. Świadczy spółdzielniom szeroko rozumianą pomoc szkoleniową, instruktażową oraz doradczą w zagadnieniach zarówno prawnych, ekonomicznych jak i finansowych czy edukacyjnych. Podstawową działalnością Związku jest jednak kompleksowa kontrola spółdzielczych jednostek gospodarczych prowadzona obligatoryjnie co trzy lata (tzw. lustracja).

Bardzo ważnym elementem działalności Związku jest promocja spółdzielni oraz lobbying na rzecz dobrego prawa spółdzielczego. W tym celu ZLSP powołał we wszystkich województwach tzw. Kluby Prezesa i Głównego Księgowego, które stały platformą porozumienia Spółdzielni wszystkich branż. Wychodząc naprzeciw wymaganiom rynkowym Związek zintensyfikował działania marketingowe na rzecz spółdzielni. Liczne prezentacje, targi krajowe i międzynarodowe, a także rozwijająca się współpraca z mediami dają coraz bardziej widoczne efekty. Identyfikacja potrzeb spółdzielni i szybkie reagowanie na nie powoduje, że działalność Związku oceniana jest bardzo wysoko. Odpowiedzi na bieżące problemy spółdzielnie znajdują także w powołanej przy Delegaturze Regionalnej w Krakowie Agencji Rozwoju i Promocji Spółdzielczości.

Reprezentując spółdzielczość na arenie między narodowej Związek jest członkiem: Międzynarodowego Związku Spółdzielczego (ICA) z siedzibą w Genewie, Międzynarodowej Organizacji Spółdzielni Przemysłowych, Artystycznych i Usługowo Produkcyjnych (CICOPA) i Europejskiego Komitetu Spółdzielni Pracy (CECOP) z siedzibą w Brukseli i posiada w tych organizacjach swoich przedstawicieli.

Cała działalność Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy jest nastawiona na wspomaganie pracy spółdzielni zrzeszonych i niezrzeszonych.

Janusz Paszkowski
Prezes Zarządu
Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy

Ośrodek Wsparcia i Promocji Spółdzielni Socjalnych w Małopolsce prowadzony przez Agencję Rozwoju Spółdzielczości Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy istnieje od 2006 r. Powstał w ramach „Programu Wsparcia Spółdzielni Socjalnych” ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Prekursorem OWSS był Regionalny Fundusz Ekonomii Społecznej, istniejący od 2005 r. i był pierwszą pozaustawową formą wsparcia takiego profilu przedsiębiorczości społecznej. Ośrodek Wsparcia Spółdzielni Socjalnych świadczy usługi doradcze, szkoleniowe, finansowe i marketingowe dla spółdzielni socjalnych zlokalizowanych na terenie województwa.

Polskie spółdzielnie socjalne w sposób wyraźny wzorowane są na doświadczeniach włoskich. Tam rozwój spółdzielni bardzo mocno odwołuje się do tradycji i wartości spółdzielczych. Włoska ustawa z 1991 r., która usankcjonowała funkcjonowanie tzw. „spółdzielni społecznych”, regulowała działanie dwóch rodzajów: typu „A”, których celem było świadczenie usług w sektorze społecznym oraz typu „B”, które z kolei miały na celu reintegrację zawodowo – społeczną grup zagrożonych wykluczeniem.

To właśnie na tym drugim typie oparty jest polski model spółdzielni socjalnej. Istotny jest tutaj nie tyle rodzaj usług, ile rodzaj członkostwa, dlatego też ustawa o spółdzielniach socjalnych, w pewnym sensie sprzeciwiając się pierwszej Międzynarodowej Zasadzie Spółdzielczej- „zasadzie dobrowolnego i otwartego członkostwa”- ograniczyła możliwość tworzenia takich podmiotów do trzech zasadniczych grup. Są to przede wszystkim osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne oraz osoby wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, m.in. bezdomni, realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności czy też osoby uzależnione.

Ze względu na specyfikę osób zakładających spółdzielnię socjalną, ustawodawca przewidział pewne formy wsparcia, które mają zagwarantować, iż tego rodzaju przedsięwzięcie ma szanse powodzenia. Należy do nich m.in. dotacja z Funduszu Pracy, możliwość skorzystania z zatrudnienia wspieranego czy zwolnienie z opłat za rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym. Funkcjonowanie jednak pewnych przywilejów oznacza jednocześnie nałożenie ograniczeń, które mają zapewnić, iż instrument ten nie zostanie wykorzystany w celu nadużyć.

Są to m.in. ograniczenia związane z podziałem nadwyżki bilansowej czy też te, związane z kategoriami osób, które mogą zostać członkami spółdzielni. Odpowiedź na pytanie czy ten instrument w Polsce się sprawdzi wydaje się być na dzisiaj twierdząca, choć wiele jeszcze pracy wymaga stworzenie pewnego systemu wsparcia. Nie może on jednak utwierdzać finansowania spółdzielni socjalnych w formie grantów czy dotacji. Powinien być faktycznym systemem wsparcia przedsiębiorczości socjalnej z szeregiem narzędzi, takich jak doradztwo, pożyczki czy poręczenia, ale również opieką nad tą specyficzną, przecięź, grupą ludzi, przynajmniej w jej początkowym okresie funkcjonowania. Niewątpliwie taką szansę daje nowy okres programowania w Unii Europejskiej, a co za tym idzie fundusze strukturalne przeznaczone dla Polski na lata 2007 – 2013. Spółdzielnie socjalne są jednak podmiotami bardzo specyficznymi, można znaleźć wiele miejsc, w których mogłyby się starać o wsparcie swojej działalności. Spółdzielnie socjalne powstają dla realizacji określonych potrzeb, związanych ze społeczną i zawodową reintegracją osób mających problemy na rynku pracy. Są one elementem aktywnej polityki zatrudnienia i polityki społecznej, z tego też względu doskonale wpisują się w cele Europejskiego Funduszu Społecznego, a co za tym idzie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Z drugiej strony niezależnie od specyfiki działalności, są one przedsiębiorstwami, a więc znajdują się w obszarze zainteresowania programów skierowanych na rozwój przedsiębiorczości, szczególnie mikro – przedsiębiorczości, a więc programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w tym w szczególności Regionalnych Programów Operacyjnych. Lista miejsc, w których można poszukiwać instrumentów wsparcia przedsiębiorczości społecznej nie kończy się na wymienionych powyżej. Warto więc podjąć wysiłek i przeanalizować gdzie jeszcze możemy szukać źródeł takiego wsparcia. Niniejszy poradnik powstał po to, aby ułatwić tę drogę i podjęcie decyzji z jakich środków możecie Państwo skorzystać.

Joanna Brzozowska

Pełnomocnik Zarządu Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy

II. Możliwości finansowania spółdzielni socjalnych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) 2007-2013

Zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), całość środków interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce na lata 2007-2013 będzie przeznaczona na Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL).

Nadrzędnym celem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej.

Gdzie można szukać środków?

Priorytet II:

Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących – komponent centralny.

D 2.1 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki

Priorytet VI:

Rynek pracy otwarty dla wszystkich - komponent regionalny

D 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie

D 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia

D 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich- 2009 r.

Priorytet VII:

Promocja integracji społecznej – komponent regionalny

D 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

D 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

D 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Priorytet VIII:

Regionalne kadry gospodarki – komponent regionalny

D 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie.
Każde z 16 województw w latach 2007—2013 będzie realizowało własny program operacyjny, finansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Na realizację 16 Regionalnych Programów Operacyjnych przeznaczone będzie ok. 15,9 mld euro. Ze względu na różne terminy ogłaszania konkursów w poszczególnych województwach w ramach RPO.

III. Przykłady dobrych praktyk

Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej Etap I

Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej to projekt realizowany w ramach Priorytetu 7.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Oferta wsparcia projektu “Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej Etap I” została przygotowana w oparciu o doświadczenia Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie w zakresie realizowanego, w ramach IW EQUAL, czteroletniego, partnerskiego projektu, którego celem było m.in. powołanie przedsiębiorstw społecznych (w tym spółdzielni socjalnej). Bardzo istotny wpływ na kształt i zakres oferowanego wsparcia przez zespół Akademii Rozwoju Ekonomii Społecznej (ARES) miały wnioski zawarte w Diagnozie “Przedsiębiorstwa Społeczne w Małopolsce w 2008r”.

Rekomendacje i zidentyfikowane potrzeby dla dalszego rozwoju ekonomii społecznej w Małopolsce, ukierunkowały działania podejmowane w ramach tego projektu.

Wsparciu oferowanemu przez zespół ARES przyświeca idea A. Gilchrista:

Dobrzy animatorzy społeczni działają nie jako strażnicy u bram, ale znaki drogowe i mosty, pomagając ludziom pokazywać bariery i nawigować bezpiecznymi drogami po nieznanym i trudnym terenie.

Chcemy wspierać zarówno indywidualne osoby i organizacje/instytucje, jak również budować dobry klimat dla rozwoju całego sektora. Będziemy współpracować z przedstawicielami wszystkich trzech sektorów i przekonywać, że ekonomia społeczna wszystkim się opłaca! Spółdzielnie socjalne są bardzo ważnym odbiorcą projektu. Dlatego w ramach projektu ARES znajdują Państwo bogaty wachlarz możliwego wsparcia, m.in:

- indywidualne doradztwo i szkolenia dostosowane do zdefiniowanych potrzeb
- pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych
- promocja przedsiębiorstw społecznych
- edukacja i promocja idei ES
- budowanie sieci współpracy i platformy, która będzie reprezentowała interesy sektora ekonomii społecznej.

PUNKT KONSULTACYJNY

W ramach projektu powstał Punkt Informacyjno- Konsultacyjny (PIK ARES)

Oferowane usługi PIK są bezpłatne i skierowane są do istniejących podmiotów ekonomii społecznej PES (m.in. spółdzielni socjalnych) oraz osób i podmiotów zainteresowanych założeniem przedsiębiorstwa społecznego (spółdzielni socjalnej).

**Zakres
usług**

Oferujemy usługi w zakresie:

- analizy słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń (SWOT)
- opracowania biznesplanu
- pomocy w działaniach marketingowych
- wsparcia w zakresie zarządzania
- wsparcia prawno-finansowego
- wspierania aktywizacji społeczno – zawodowej
- pomocy w innych obszarach (w zależności od zidentyfikowanych potrzeb)

Dla większej liczby osób PIK może zorganizować szkolenie odpowiadające na konkretne potrzeby. Bogata baza ekspertów z różnych dziedzin jest na bieżąco uaktualniana.

WSPARCIE DLA PARTNERSTW

Przedsiębiorstwa społeczne są doskonałym narzędziem do pobudzania oddolnych inicjatyw i stymulowania rozwoju lokalnego. Dlatego chcemy wspierać formalne i nieformalne partnerstwa z terenu Małopolski do inicjowania przedsięwzięć z zakresu Ekonomii Społecznej. Partnerstwo może zapewnić pomoc na start dla nowych podmiotów, zidentyfikować lokalnych liderów i dostępne zasoby, pomóc w opracowaniu koncepcji. Poprzez przedsiębiorstwa społeczne może realizować swoje założone cele i rozwijać społeczność lokalną.

PROMOCJA USŁUG SPÓŁDZIELCZYCH

Najlepszym sposobem wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych jest pomoc w znalezieniu klientów na oferowane przez PES produkty i usługi.

Promocja jest bardzo ważnym działaniem dla każdego podmiotu konkurującego na rynku. W ramach projektu będziemy promować Państwa działalność. Planuje się wydanie Katalogu, który zawierałby ofertę małopolskich przedsiębiorstw społecznych. Katalog będziemy rozsyłać do różnych instytucji administracji publicznej oraz małopolskich przedsiębiorców. Chcemy zainicjować nowy trend, pokazując atrakcyjność usług przedsiębiorstw społecznych, które nie tylko proponują dobry produkt, ale przede wszystkim realizują także społeczną misję.

Innym sposobem promowania Państwa działalności jest zaistnienie w Małopolskim Wortalu Ekonomii Społecznej.

Pod adresem <http://www.wortales.rops.krakow.pl> w łatwy sposób będzie można wyszukać przedsiębiorstwo społeczne, pod kątem położenia geograficznego, formy prawnej i branży. Wortal będzie w sposób ciągły uaktualniany, dlatego zachęcamy do zgłoszenia również Państwa spółdzielni socjalnej do tej bazy. Pod tym samym adresem znajdą Państwo inne cenne informacje o instytucjach wspierających działania na rzecz ekonomii społecznej, a także ciekawe publikacje tematyczne, raporty z badań i wiele innych.

EDUKACJA I INFORMACJA

Zdajemy sobie sprawę jak ważny jest dobry klimat i zrozumienie idei ekonomii społecznej w różnych kręgach. Jest to bez wątpienia ważny czynnik sukcesu dla Państwa działań. Dlatego w ramach projektu będziemy starać się edukować i informować nt. korzyści jakie niesie ze sobą przedsiębiorczość społeczna dla różnych interesariuszy.

Nasze działania

Wśród działań zaplanowaliśmy m.in:

Spotkania informacyjne dla pracowników urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie. Spotkania mają na celu pokazanie korzyści różnych narzędzi ekonomii społecznej dla ich pracy zawodowej. Na spotkania zapraszamy praktyków.

Dodatkowo zaplanowano wizyty studyjne do funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej (PES).

- Podobne działania zostaną skierowane do przedstawicieli lokalnej administracji, m.in. wójtów, burmistrzów i in. Liczymy, że wzrost świadomości i wiedzy nt. korzyści ekonomii społecznej wśród urzędników przełoży się na poprawę i intensyfikację współpracy pomiędzy administracją publiczną a PES.
- Tydzień Ekonomii Społecznej na krakowskich uczelniach wyższych. Chcemy zachęcić młodych, energicznych i pomysłowych ludzi do tego sektora i pokazać, że praca w nim może być ciekawą ścieżką rozwoju zawodowego i osobistego.
- Spotkania z dziennikarzami i konferencje prasowe. Chcemy przekazać rzetelną i kompetentną wiedzę nt. ekonomii społecznej i obalać różnorodne stereotypy na jej temat.

PAKT NA RZECZ EKONOMII SPOŁECZNEJ

W ramach projektu koordynujemy pracami Małopolskiego Paktu na Rzecz Ekonomii Społecznej. Pakt ma charakter otwarty, w chwili obecnej pakt podpisało 22 sygnatariuszy. Zachęcamy wszystkie podmioty ekonomii społecznej do włączania się w tę inicjatywę. Jest to z jednej strony miejsce do budowania branżowej i międzysektorowej współpracy, z drugiej strony platforma, dzięki której możemy wspólnie wypracowywać rozwiązania, które umożliwią małopolskiej ekonomii społecznej lepszy rozwój.

Pierwszy w Polsce PAKT

Główne cele tego pierwszego w Polsce Paktu to:

- promowanie i upowszechnianie informacji z zakresu ekonomii społecznej
- inicjowanie i prowadzenie wspólnych przedsięwzięć z zakresu ekonomii społecznej, promowanie i upowszechnianie informacji z zakresu ekonomii społecznej
- podejmowanie działań lobbingsowych na rzecz regulacji prawnych i wypracowywanie rozwiązań oddziałujących na rozwój ekonomii społecznej
- kreowanie mechanizmów finansowania podmiotów ekonomii społecznej

III. Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej - Etap I

- inicjowanie badań, analiz, ekspertyz
- edukowanie i doradztwo.

Serdecznie zapraszamy do współpracy wszystkie spółdzielnie socjalne.
Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej projektu:

www.ares.rops.krakow.pl

Zespół ARES:

Joanna Kubik

- kierownik projektu (jkubik@rops.krakow.pl)

Marta Lulewicz (mlulewicz@rops.krakow.pl) i **Katarzyna Zientarska**

(kzientarska@rops.krakow.pl)

- odpowiedzialne za działania w ramach PIK ARES

Magdalena Zawodny (mzawodny@rops.krakow.pl) i **Katarzyna Zientarska**

- odpowiedzialne za współpracę z partnerstwami

Agata Stępień (astepien@rops.krakow.pl) i **Justyna Sulisławska**

(jsulislawska@rops.krakow.pl)

- odpowiedzialne za informację i promocję

Beata Kleszcz (bkleszcz@rops.krakow.pl)

- Asystent projektu

Opracowanie: Magdalena Zawodny, ROPS.

Termin realizacji projektu: 1.VII 2008-30.VI 2011

Realizacja projektu: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

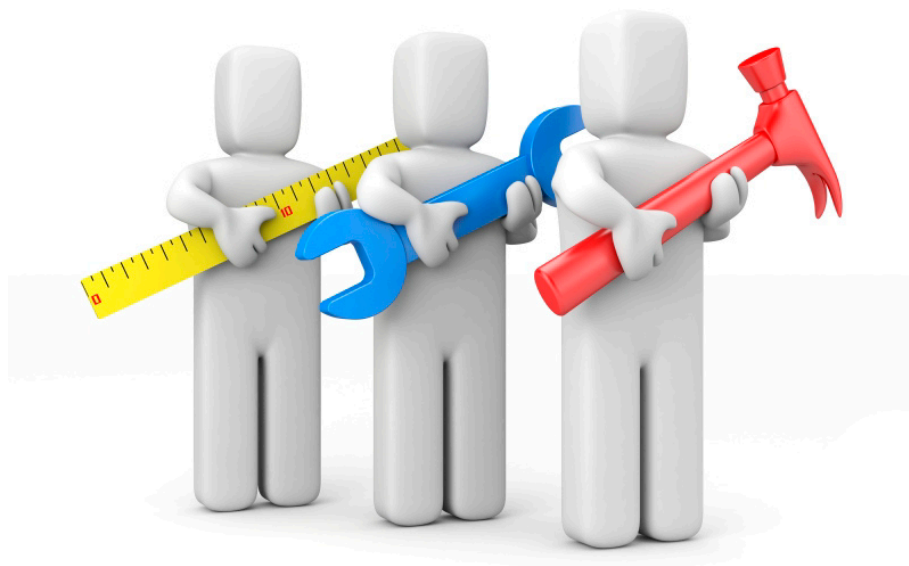
ul. Piastowska 32, 30-070 Kraków

Telefon: 012/ 426-88-10; fax 012/ 426-88-11

Strona internetowa: www.ares.rops.krakow.pl

Stowarzyszenie „STOPIL”

Stowarzyszenie „STOPIL” - Nowy Sącz powstało w czerwcu 2003 roku. Celem działalności stowarzyszenia jest pomoc w procesie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Stowarzyszenie posiada status organizacji pożytku publicznego. Od listopada 2006r. prowadzi Centrum Integracji Społecznej w Nowym Sączu.

Prześlanki poszukiwania nowego instrumentu wsparcia:

Wśród osób objętych działaniami CIS pojawiały się inicjatywy założenia własnej firmy na zasadzie spółdzielni socjalnej

Zaistniała potrzeba kompleksowej i długofalowej pomocy dla osób podejmujących ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o ideę ekonomii społecznej

Wsparcie ma być dostępne dla wszystkich chętnych w czasie i miejscu dla nich dogodnym

Obecnie realizujemy projekt partnerski „Aktywizacja, Biznes, Coaching - ABC Gospodarki Społecznej”

Partnerami projektu są:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
- Stowarzyszenia na Rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego „KLUCZ”

Celem projektu jest poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej między innymi poprzez: opracowanie modelu i utworzenie Inkubatorów Ekonomii Społecznej w Nowym Sączu, Piwnicznej, Kluczach.

Projekt jest finansowany w ramach działania 7.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki “Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej”.

Celem Inkubatora Ekonomii Społecznej jest wypracowanie i przetestowanie systemu tworzenia i wspierania podmiotów aktywizacji zawodowej i społecznej, jako nowej formy organizacyjnej podmiotów gospodarki społecznej. Uzyskane doświadczenia posłużą do wypracowania modelu, który umożliwi polepszenie jakości zarządzania i wspierania inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej.

ABC Gospodarki Społecznej

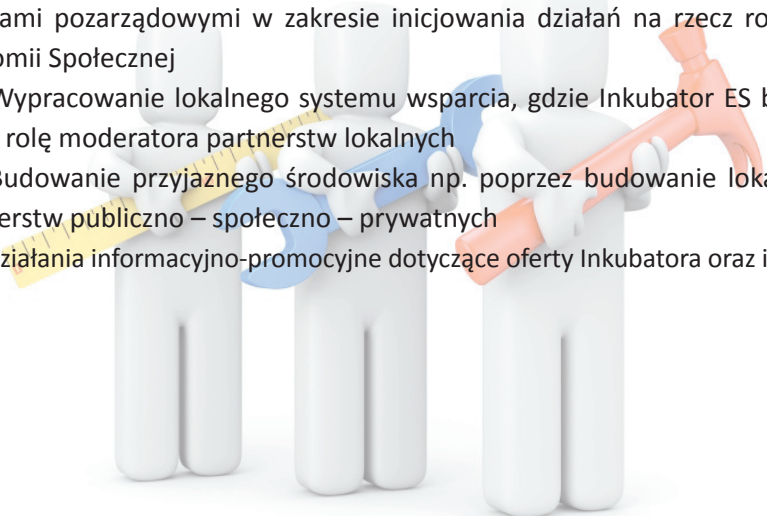
Kogo wspieramy:

Wspieramy:

- Osoby uznawane za dyskryminowane na rynku pracy – m.in. osoby długotrwale bezrobotne czy niepełnosprawne oraz inne osoby pragnące stworzyć sobie miejsca pracy w obszarze gospodarki społecznej;
- Instytucje pomocy społecznej,
- Władze lokalne zainteresowane wdrażaniem podmiotów ekonomii społecznej;
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz gospodarki społecznej.

Narzędzia wsparcia :

- Przygotowanie i edukacja grup inicjatywnych do założenia Podmiotów z zakresu ES
- Pomoc lokalowa i w postaci udostępnienia sprzętu biurowego oraz zorganizowanie Podmiotu od strony formalno-prawnej
- Wsparcie i rzecznictwo na rzecz Podmiotu w instytucjach zewnętrznych
- Pomoc w opracowaniu biznesplanu, analizy ekonomicznej, studium wykonalności
- Usługi w zakresie księgowości
- Identyfikacja ryzyka przed założeniem Podmiotu oraz w pierwszym okresie działalności
- Konsultacje i doradztwo, a w sytuacjach szczególnych pomoc w zarządzaniu Podmiotem z zakresu prawa, rachunkowości, marketingu
- Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów
- Pomoc w pozyskaniu środków na rozpoczęcie lub rozwój Podmiotów z zakresu ES – m.in. pomoc w przygotowywaniu projektów do Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- Pomoc w pozyskiwaniu zleceń
- Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, lokalnymi organizacjami pozarządowymi w zakresie inicjowania działań na rzecz rozwoju Ekonomii Społecznej
- Wypracowanie lokalnego systemu wsparcia, gdzie Inkubator ES będzie pełnił rolę moderatora partnerstw lokalnych
- Budowanie przyjaznego środowiska np. poprzez budowanie lokalnych partnerstw publiczno – społeczno – prywatnych
- Działania informacyjno-promocyjne dotyczące oferty Inkubatora oraz idei ES

- Środki z Funduszu Pracy dla Spółdzielni Socjalnych - na utworzenie
- Ośrodek Wspierania Spółdzielni Socjalnych w Krakowie na utworzenie i działanie
- Program operacyjny Kapitał Ludzki na realizację działań statutowych spółdzielni

- Priorytet VII POKL Promocja integracji społecznej

7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

7.1.1. rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej - projekty systemowe

7.1.2 rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie – projekty systemowe

7.1.3 podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – projekty systemowe

7.2 przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

7.2.1 aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty konkursowe

7.2.2 wsparcie ekonomii społecznej – projekty konkursowe

7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Gdzie szukać pieniędzy?

“Stopil”
Stowarzyszenie
Na Rzecz Wspierania
Przedsiębiorczości
i Inicjatyw Lokalnych

Wyspiańskiego 22,
33-300 Nowy Sącz

tel. 018 5475303

www.stopil.org.pl

Małopolskie Centrum Ekonomii Społecznej

Celem projektu Małopolskiego Centrum Ekonomii Społecznej jest promocja ekonomii społecznej w środowiskach lokalnych, głównie na terenach wiejskich i małych miast, stymulowanie powstawania nowych i zwiększenie efektywności już działających PES poprzez kompleksową pomoc doradczą-szkoleniową

Czas trwania projektu: 01.01.2009-31.12.2010

Podmioty Ekonomii Społecznej

- Organizacje pozarządowe
- Organizacje spółdzielcze i spółdzielnie pracy
- Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych
- Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe
- Banki spółdzielcze

III. Małopolskie Centrum Ekonomii społecznej

Uczestnikami projektu są:

- Podmioty Ekonomii Społecznej
- Osoby fizyczne reprezentujące PES lub pragnące założyć PES

Podstawową formą wsparcia są:

- Szkolenia pozwalające na nabycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze PES. Szkolenia zgodne są z tematyką zgłaszaną przez uczestników 30 edycji dwudniowych szkoleń.

Tematyka szkoleń:

- Prawne aspekty zakładania i prowadzenia PES
  - Finanse i księgowość w PES
  - Marketing PES
  - Pozyskiwanie środków finansowych
  - Inne
- Doradztwo
  - Bezpłatne doradztwo dla uczestników projektu świadczone przez specjalistów w zakresie prawa, finansów, marketingu

W ramach projektu określono następujące oczekiwania:

- Wzrost potencjału PES
- Wzrost aktywności PES
- Zawiązanie partnerstw PES działających na terenie małopolski
- Stworzenie dobrego “klimatu lokalnego” dla funkcjonowania PES

Uczestnicy projektu

Formy wsparcia

Tematyka szkoleń

Oczekiwane wyniki współpracy

Obszar realizacji

Projekt jest realizowany na terenie całego województwa małopolskiego. W ramach projektu zostaną utworzone 3 biura projektu (Rabka-Zdrój, Oświęcim, Tarnów/Nowy Sącz), w których będzie można uzyskać wsparcie.

Fundacja Rozwoju Regionu Rabka

34-700 Rabka-Zdrój

ul. Piłsudskiego 1

www.fundacja.region-rabka.pl

poczta@fundacja.region-rabka.pl

tel./fax. 0-18 26 777 39

Projekt jest realizowany w ramach priorytetu 7.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Aktywni w Ekonomii Społecznej

Adresaci projektu:

Zapraszamy osoby reprezentujące podmioty ekonomii społecznej (tj. spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i niewidomych, organizacje pozarządowe oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003r. o pożytku publicznym i wolontariacie Dz. U. z dn.29.05.2003r. z późn. zm.) i osoby zainteresowane prowadzeniem działalności w tym sektorze.

WAŻNE!

Spółdzielnie socjalne, oprócz działalności nakierowanej na zysk, mogą realizować działania użyteczności publicznej, m.in. z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej członków spółdzielni oraz inne wynikające z zapisów statutu. W celu ich realizacji, zgodnie z zapisami ustawy o instytucjach pożytku publicznego i o wolontariacie, spółdzielnie socjalne mogą uczestniczyć, tak jak organizacje pozarządowe, w otwartych konkursach ofert w zakresie powierzenia lub dofinansowania zadania publicznego.

FUNDACJA BIS OFERUJE WSPARCIE DLA SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH ZARÓWNO W ZAKRESIE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI NAKIEROWANEJ NA ZYSK JAK RÓWNIEŻ DZIAŁAŃ W OBSZARZE POŻYTKU PUBLICZNEGO.

Oferowane usługi:**1. PUNKT INFORMACYJNO - DORADCZY**

- PODSTAWOWA INFORMACJA W ZAKRESIE:
  - zakładania organizacji pozarządowych i spółdzielni,
  - procedur KRS,
  - konstruowaniu statutów,
  - prowadzenia działalności gospodarczej,
  - możliwości finansowania działalności III sektora.

III. Aktywni w Ekonomii Społecznej

Informacje będą udzielane osobiście, pocztą elektroniczną/tradycyjną lub telefonicznie, w zależności od potrzeb klientów. W punkcie informacyjnym są dostępne materiały informacyjno-promocyjne oraz podstawowa literatura w zakresie Ekonomii Społecznej.

- DORADZTWO SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE:

- tworzenia biznesplanu
- księgowości
- kwestii prawnych i okołoprawnych
- zarządzania i planowania
- zarządzania projektami

Doradztwo będzie świadczone zarówno osobiście jak i internetowo. Doradcy będą dostępni po uprzednim telefonicznym umówieniu spotkania. Ilość godzin i zakres tematyczny doradztwa będzie elastycznie dopasowywany do potrzeb beneficjentów.

2. SZKOŁA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Szkoła ES to kompleksowy cykl szkoleniowo-doradczy mający na celu przygotowanie beneficjentów do uruchomienia działalności gospodarczej. Planowane moduły szkoleniowe (7 modułów - 14 dni po 8 godzin lekcyjnych):

- Wstęp do Ekonomii Społecznej
- Planowanie strategiczne,
- Public Relations dla podmiotów ES,
- Prowadzenie księgowości,
- Tworzenie biznes planu,
- Metodologia przygotowania projektu i budżetowanie,
- Zarządzanie zasobami ludzkimi,

REKRUTACJA DO SZKOŁY EKONOMII SPOŁECZNEJ PLANOWANA JEST W LUTYM BR Grupa uczestników będzie liczyć 15 osób. Zajęcia będą się odbywać od marca do lipca 2009r. Nad procesem dydaktycznym będzie czuwać specjalistka ds. edukacji, która będzie świadczyć pomoc grupie w zakresie przygotowania prac zaliczeniowych. Uczestnicy Szkoły Ekonomii Społecznej będą mogli korzystać również z oferty punktu informacyjno-doradczego.

3. SZKOLENIA OTWARTE

Dla osób zainteresowanych wybranymi kwestiami dot. zakładania i prowadzenia podmiotów ES planujemy szkolenia pojedyncze w zakresie:

- założenia podmiotu ES,
- planowania strategicznego dla podmiotów ES,
- PR w podmiocie ES,
- pozyskiwania środków finan. na prowadzenie działalności
- inne wg potrzeb.

III. Aktywni w Ekonomii Społecznej

REKRUTACJA DO SZKOLEŃ OTWARTYCH BĘDZIE PROWADZONA NA BIEŻĄCO.
Informacja na stronie Fundacji BIS.

Zespół projektu Aktywni w Ekonomii Społecznej:

Elżbieta Kosieniak

– koordynatorka projektu elzbieta.kosieniak@bis-krakow.pl

Dorota Kobylec

– specjalistka ds. informacji dorota.kobylec@bis-krakow.pl

Tomasz Otko

– specjalista ds. informacji tomasz.otko@bis-krakow.pl

Anna Pasieka

– specjalistka ds. edukacji anna.pasieka@bis-krakow.pl

Bartosz Rodacki

– asystent projektu bartosz.rodacki@bis-krakow.pl

Opracowanie:
Ewa Chromniak, Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych.

Termin realizacji projektu: 1.I.2009 - 31.VII.2009

Realizacja projektu:

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych
Al. 29 Listopada 75 lok. 3, 31- 425 Kraków
Telefon/fax : 012/ 412 15 24, 012/ 418 00 77

Strona internetowa: www.bis-krakow.pl

IV. Inne możliwości finansowania

Inne możliwości finansowania

Małopolski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013

Sektor MSP jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na rozwój gospodarczy całego województwa. Dlatego też niezbędne jest wykorzystanie funduszy strukturalnych przy tworzeniu silnego a jednocześnie stabilnego sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wsparcie dla sektora MSP obejmuje zarówno pomoc bezpośrednią i pośrednią.

Główne źródła wsparcia zawarto w Priorytecie 2 Gospodarka regionalnej szansy, na realizację którego przeznaczono 177,70 mln Euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach Priorytetu 2 wyodrębniono dwa działania Rozwój i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw (156,70 mln Euro) oraz Wsparcie komercjalizacji badań naukowych (21 mln Euro).

**Podmioty
zaliczane
do sektora
MSP mogą
liczyć na:**

■ Bezpośrednią pomoc finansową w postaci dotacji na inwestycje (zakup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych), alternatywne instrumenty finansowania oraz wsparcie instytucji otoczenia biznesu. Oferta dotacji na inwestycje dostosowana została do potencjału przedsiębiorstw, dlatego też przyjęto formułę podziału firm na mikro, małe i średnie z określonymi parametrami wsparcia.

■ Wzmocnienie sektora instytucji otoczenia biznesu, przede wszystkim w zakresie rozszerzenia ich oferty, np.: badań rynkowych, ekspertyz, projektowania produktu, promocji, zwiększenia podaży funduszy finansujących innowacje, transferu technologii, podnoszenia standardów w zakresie usług informacyjnych, doradczych, finansowych i szkoleniowych. Szczególnym wsparciem objęte zostanie powstawanie kooperacji i powiązań między firmami, w tym klasterów, grup producenckich.

■ Wsparcie współpracy pomiędzy sektorem MSP a strefą badawczo-naukową poprzez transfer technologii, usprawnienia działania sieci kooperacji z uczelniami wyższymi, centrami badawczymi i naukowymi oraz parkami technologicznymi.

■ Wsparcie projektów służących intensyfikacji współpracy pomiędzy sferą naukowo-badawczą a przedsiębiorstwami - projekty polegające na przeprowadzeniu badań i wdrożenia ich efektów w przedsiębiorstwie.

Dodatkowo przedstawiciele MSP mogą ubiegać się o środki zarezerwowane w innych priorytetach i działaniach. Do najważniejszych z nich należą:

■ Działanie 3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej - inwestycje z zakresu: bazy noclegowej, infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi, przystosowania obiektów zabytkowych na cele turystyczne, systemy i centra informacji turystycznej.

■ Działanie 4.3 Tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej - przygotowanie terenów pod inwestycje przedsiębiorstw (media, wewnętrzna

IV. Małopolski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013

sieć transportowa, infrastruktura dodatkowa i specjalistyczna); Infrastruktura szkoleniowo-konferencyjno-biurowa inkubatorów przedsiębiorczości i stref o charakterze parków technologicznych.

Działanie 7.2. Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (energia wiatrowa, wodna, geotermalna, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, biomasa).

Wpływ Regionalnego Programu Operacyjnego na sektor MSP będzie miał również charakter oddziaływania pośredniego. Do najważniejszych źródeł pomocy pośredniej zaliczyć należy przede wszystkim:

- Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Wspieranie stref aktywności gospodarczej,
- Inwestycje w infrastrukturę techniczną,
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez system szkoleń (cross-finansing).

Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

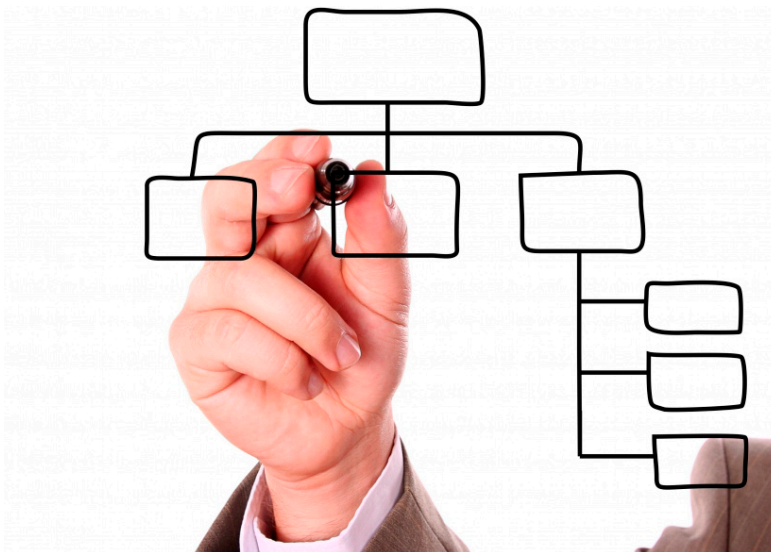
Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości

ul. Kordylewskiego 11 (I piętro)
31-542 Kraków

Sekretariat
tel. 012 376 91 00
fax: 012 376 91 20
sekretariat@mcp.malopolska.pl
www.mcp.malopolska.pl

**Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego**
Departament Funduszy Europejskich
e-mail: fem@umwm.pl
tel. (12) 29 90 740
www.fundusze.malopolska.pl/fem

Zakładamy spółdzielnię socjalną

Krok pierwszy: Pomysł na działalność

Rozpoznanie rynku, jaka działalność się sprawdzi, na jakie usługi jest największe zapotrzebowanie.

Krok drugi: Przygotowanie statutu

Statut musi zostać zatwierdzony na Walnym Zgromadzeniu członków-założycieli i podpisany przez wszystkich członków przyszłej spółdzielni.

Na zebraniu założycielskim muszą powstać następujące dokumenty:

- wniosek o rejestrację spółdzielni, do którego należy dołączyć dokumenty poświadczające, iż każdy z członków założycieli jest uprawniony do zakładania spółdzielni socjalnej,
- dokumentacja założycielska Walnego Zgromadzenia spółdzielni socjalnej, m.in. statut spółdzielni socjalnej, uchwała Walnego Zgromadzenia o przyjęciu statutu, lista obecności wraz z adresami i oryginałami podpisów, uchwała Walnego Zgromadzenia o powołaniu organów spółdzielni, protokół z założycielskiego Walnego Zgromadzenia spółdzielni socjalnej.

IV. Zakładamy spółdzielnię socjalną

Krok trzeci: Pozyskanie współpracy z instytucjami i przygotowanie gruntu pod przyszłą działalność

Zanim spółdzielnia zostanie zarejestrowana i zyska osobowość prawną, jej założyciele muszą rozwiązać kilka kwestii, związanych ze sfinansowaniem rozpoczęcia działalności, w tym z zapewnieniem środków na zatrudnienie członków (to poważne obciążenie dla spółdzielni na samym starcie), a także na sprzęt i maszyny, kupno lub wynajęcie oraz adaptację lokalu.

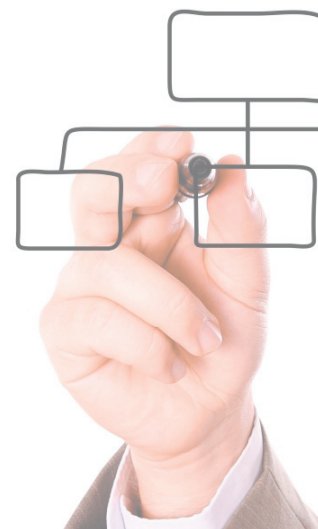
Podstawowym źródłem dofinansowania spółdzielni są środki z Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności. Bardzo ważne jest nawiązanie współpracy z samorządami lokalnymi- przede wszystkim gminnymi i powiatowymi oraz z publicznymi służbami zatrudnienia- urzędami pracy.

Krok czwarty: Rejestracja

W ciągu siedmiu dni od zebrania założycielskiego członkowie spółdzielni muszą ją zarejestrować. Spółdzielnie socjalne rejestruje się w Krajowym Rejestrze Sądowym na takich samych zasadach, jak wszystkie spółdzielnie. Są one natomiast zwolnione z opłaty za rejestrację i ogłoszenie wpisu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Grupa założycielska powinna złożyć następujące dokumenty:

- wniosek o rejestrację spółdzielni razem z zaświadczeniami, że wszyscy członkowie założyciele mają prawo założyć spółdzielnię socjalną,
- statut spółdzielni,
- uchwałę Walnego Zgromadzenia o przyjęciu statutu (plus listę obecności z adresami członków- założycieli oraz oryginałami podpisów),
- uchwałę Walnego Zgromadzenia o powołaniu spółdzielni,
- uchwałę Walnego Zgromadzenia o powołaniu organów spółdzielni,
- protokół założycielskiego Walnego Zgromadzenia spółdzielni socjalnej,
- do tego dochodzą wymagane rozporządzeniem dokumenty potwierdzające posiadanie przez członków założycieli prawa do założenia spółdzielni socjalnej (np. zaświadczenie z PUP- u),

Sąd rejestrowy ma 14 dni na rozpatrzenie wniosku o rejestrację spółdzielni. Od momentu rejestracji spółdzielnia ma rok na podjęcie działalności. Jeśli tego nie zrobi – zostaje wykreślona z ewidencji.

Grodzki Urząd Pracy
w Krakowie
ul. Wąwózowa 34,
31-752 Kraków

centrala: 012 6855060
sekretariat: 012 6451270

www.gupkrakow.pl

Krok piąty: Ubieganie się o wsparcie należne spółdzielniom socjalnym

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 20 Kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.Nr 69 poz.415 z późn. zm) spółdzielnie socjalne mogą tworzyć osoby posiadające status osoby bezrobotnej jak również bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej, chorzy psychicznie, zwalniani z zakładów karnych, uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, osoby niepełnosprawne.

Każda osoba która jest członkiem założycielem spółdzielni socjalnej może otrzymać jednorazowo środki na rozpoczęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, nie wyższej niż 4- krotne przeciętne wynagrodzenie na jednego członka założyciela spółdzielni.

Natomiast osoby które przystępują do funkcjonującej spółdzielni socjalnej mogą otrzymać pomoc w wysokości do 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Aby otrzymać dotację, osoba bezrobotna lub grupa osób chcących założyć spółdzielnię powinna złożyć wniosek o przyznanie środków do PUP.

We wniosku muszą zostać określone m.in.: kwota, o którą bezrobotni występują, rodzaj działalności, którą chcą podjąć, kalkulacja kosztów, specyfikacja wydatków, proponowana forma zabezpieczenia zwrotu środków oraz przewidywane efekty ekonomiczne

Materiał opracowany przez zespół Grodzkiego
Urzędu Pracy w Krakowie

